

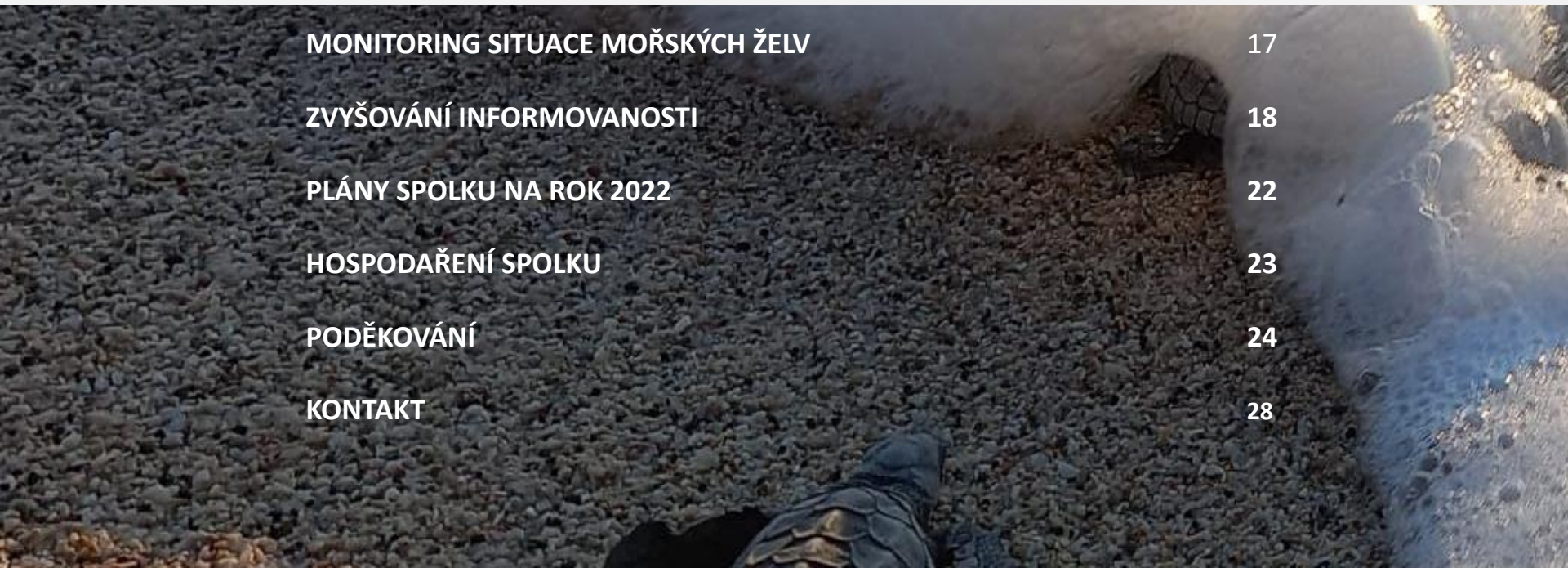
A group of sea turtles is shown on a sandy beach. Some are in the foreground, while others are further back towards the water's edge. The turtles have dark, patterned shells and flippers. The background shows the blue ocean with gentle waves washing onto the shore. The overall scene is a naturalistic depiction of these marine animals in their habitat.

CHRÁNÍME MOŘSKÉ ŽELVY z.s.

VÝROČNÍ ZPRÁVA 2021

OBSAH

ÚVODNÍ SLOVO	3
NÁŠ ROK 2021 V ČÍSLECH	5
KDO JE CHRÁNÍME MOŘSKÉ ŽELVY Z.S.	6
OCHRANA MOŘSKÝCH ŽELV	10
OCHRANA MOŘSKÝCH ŽELV V INDONÉSII	11
OCHRANA MOŘSKÝCH ŽELV NA SRÍ LANCE	15
MONITORING SITUACE MOŘSKÝCH ŽELV	17
ZVYŠOVÁNÍ INFORMOVANOSTI	18
PLÁNY SPOLKU NA ROK 2022	22
HOSPODAŘENÍ SPOLKU	23
PODĚKOVÁNÍ	24
KONTAKT	28

ÚVODNÍ SLOVO

Když jsem psala před rokem výroční zprávu, věřila jsem, že covid bude brzy za námi. Bohužel, zatím není. Za námi je ale rok s covidem. Od 1.1 do 31.12, celý rok ovlivňoval covid a my všichni jsme si museli zvyknout a přijmout změny, díky nimž můžeme fungovat i v této době. A na to jsem hrdá – FUNGUJEME!

Chráníme mořské želvy z.s. má nové sídlo v Lysé nad Labem, během doby covidové se několika členům týmu včetně mě narodilo miminko, celý rok jsme nikdo nebyli v Indonésii a nemohli tam jet ani dobrovolníci... Život je naruby, časy se mění, ale láska k želvám zůstává a přímá ochrana na plážích den za dnem pokračuje. Je to možné díky místním ochranářům, nastavení pravidel a pravidelné komunikaci na dálku, díky usilovné kontrole dat z terénu i indonéského účetnictví, díky motivaci ochranářů, a hlavně díky Vám. Moc díky za Vaši podporu, bez Vás bychom želvám pomáhat nemohli! V roce 2021 jsme u Bornea v oblasti Berau na ostrovech Bilang-bilangan a Mataha a na ostrově Lembata v jihovýchodní Indonésii do moře vypustili téměř 1 000 000 čerstvě vylíhlých mláďat, a to je za mě velký úspěch. Ochránáři hlídají každou noc pláže, přenášejí vejce do bezpečí před pytláky i vysokým přílivem.

Na ostrově Lembata v době, kdy to covidová opatření dovozovala, dokonce zvládli dělat vzdělávání a rozvoj komunity. A co víc – nejen že fungujeme, ale program dokonce rozšiřujeme. Spolu s Markem Němcem, honorárním konzulem demokratické socialistické republiky Srí Lanka pro Českou Republiku, jsme oficiálně zahájili program na ochranu mořských želv na Srí Lance. Největší množství aktivit přímo na místě proběhne v roce 2022 – máte se na co těšit. Prosím držte nám palce a pokud můžete, zachovejte nám přízeň. Moc nám svou podporou pomáháte. Děkuje.

Hana Svobodová
předsedkyně *Chráníme mořské želvy z.s.*

Na Srí Lanku jezdím už přes 20 let. Nejen jako vystudovaný biolog jsem nikdy nepodporoval slony v řetězech a turistům jsem podobné atrakce nikdy nedoporučoval. Když jsem před lety potkal Hanku, pochopil jsem, že zdravé želvy v bazénech jsou totéž, co sloni v řetězech.

Bylo mi ctí dne 4. února 2021 u příležitosti národního dne Srí Lanky Hance předat cenu Za přínos v oblasti ochrany mořských želv na Srí Lance. V roce 2021 jsme pokračovali v přípravách projektu na zefektivnění ochrany želv, intenzivně jsme jednali s úřady a v roce 2022 tedy konečně začíná etapa pilotního projektu na privátním resortu, která otevře možnosti pro dobrovolníky i místní. Dostali jsme příslib spolupráce na nejvyšších místech, takže rok 2022 přinese mnoho nových možností.

Hlavním úkolem je vrátit mořské želvy tam, kam patří. To znamená nezasahovat do jejich života a vrátit jim svobodu v jejich přirozeném prostředí.

Je to náročná výzva, bude to trvat roky, ale uděláme všechno pro to, abychom změnili přístup jak místních, tak turistů.

Hanka má můj plný respekt, důvěru a podporu.

Hodně štěstí

Marek Němec

Honorární konzul demokratické socialistické republiky Srí Lanka
pro Českou Republiku

537 986

MALÝCH ŽELV VYPUŠTĚNÝCH DO MOŘE

+ CCA 430 000

TĚCH, CO DO MOŘE ODEŠLY SAMI

12 926 SNŮŠEK OCHRÁNĚNÝCH PŘED PYTLÁKY

3 chráněné ostrovy

15 ochranářů

0 dobrovolníků

... a zvyšování informovanosti:

11 přednášek a akcí naživo + 7 online

7 článků – z toho 1 odborný článek

5 rozhovorů v rádiu

5 reportáží, vysílání spotů, dokumentů i živá vysílání v různých televizích

1 animované video namluvené Danem Bártou

1 expozice v ZOO Děčín

2 výstavy fotografií z chráněných ostrovů

1 kalendář

KDO JE CHRÁNÍME MOŘSKÉ ŽELVY Z.S.?

Tým lidí, kterým záleží na přírodě. Lidé, kteří dobrovolně, bez nároku na odměnu, po práci, o víkendech i o dovolených dělají, co mohou, aby pomohli programu fungovat a růst. Nadšenci, kteří vítají každou pomocnou ruku...

Hana Svobodová – předsedkyně spolku, bioložka, která se ochraně mořských želv věnuje už osmnáct let; patnáct let se profesionálně zabývá vzděláváním; zajišťuje koordinaci programu v Indonésii, spoluprací s panem konzulem ohledně projektu na Srí Lance, má na starosti český facebook a propagaci projektu

Tomáš Svoboda – zástupce předsedkyně; pomáhá, s čím je potřeba

Nataša Velenská – předsedkyně Klubu chovatelů želv a odborník na želvy

Pepík Brůna – botanik, který pomáhá s úpravou webu a vystavuje také potvrzení o darech

Olga Býmová – dobrovolnický pobyt v Indonésii ji motivoval pomáhat i v ČR; překládá z/do angličtiny a píše granty

Saša Zdeňková a Tomáš Kolman – v Indonésii byli již třikrát jako dobrovolníci; v Čechách se věnují vzdělávání

Eva Šlosarčíková – chovatelka a ochránkyně české i tropické fauny, zajišťuje aukce na FB skupině Ruku v ruce

Hana Redererová – vystudovala češtinu, pomáhá ale hlavně s anglickými texty a komunikuje s dárci, aktuálně z Tasmánie

Adéla Štrynclová – po dobrovolnictví v Indonésii pomáhá s přednáškami a workshopy pro MŠ, ZŠ a SŠ v Libereckém kraji

Viki – jedenáctiletá cestovatelka, která dělá přednášky pro školáky a má pořad v rádiu Junior

Alexandra Jaszayová – má na starosti slovenskou facebookovou stránku projektu, významně pomohla s psaním odborného článku HOW TO IMPROVE THE TURTLE PROTECTION IN SRI LANKA AND MAKE IT MORE EFFICIENT

Kseniya Samuseva – stará se o anglickou facebookovou stránku

Marie Szostková – pracuje na vytvoření nového loga, stará se o Instagram projektu

Vlasta Pauke Dobešová – zajišťuje účetní fungování organizace

KONSERVASI BIOTA LAUT BERAU

Na neobydlených ostrovech Bilang-bilangan a Mataha v oblasti Berau na Borneu zajišťuje ochranu mořských želv tým *Konservasi biota laut Berau*. Jmenovitě Berly, Edi, Riswan, Benny, Tofa, Misran, Amat a Ayub.

SAHABAT PENYU LOANG

Na ostrově Lembata na jihovýchodě Indonésie chrání želvy tým *Sahabat penyu Loang*. Konkrétně Poly, Ado, Kornelis, Juvent, Wilhelmus, Gerardus a Emanuel.

Finance z ČR zajišťují pro oba týmy platy pro 15 ochranářů, dovoz pitné vody a zásob potravin na neobydlené ostrovy, pohonné hmoty, pronájem kanceláře, vzdělávání a rozvoj místních obyvatel. Nikdo z týmu v ČR nedostává za odvedenou práci finanční odměnu.

OCENILI NÁS

Cena honorárního konzula demokratické socialistické republiky Srí Lanka pro Českou Republiku – Za přínos v oblasti ochrany mořských želv na Srí Lance (2021)

PETA Asia – zařazení týmu *Konservasi biota laut Berau* do výběru Animal Heroes during Covid-19
<https://www.petaasia.com/news/animal-activist-heroes-covid-19-pandemic/>

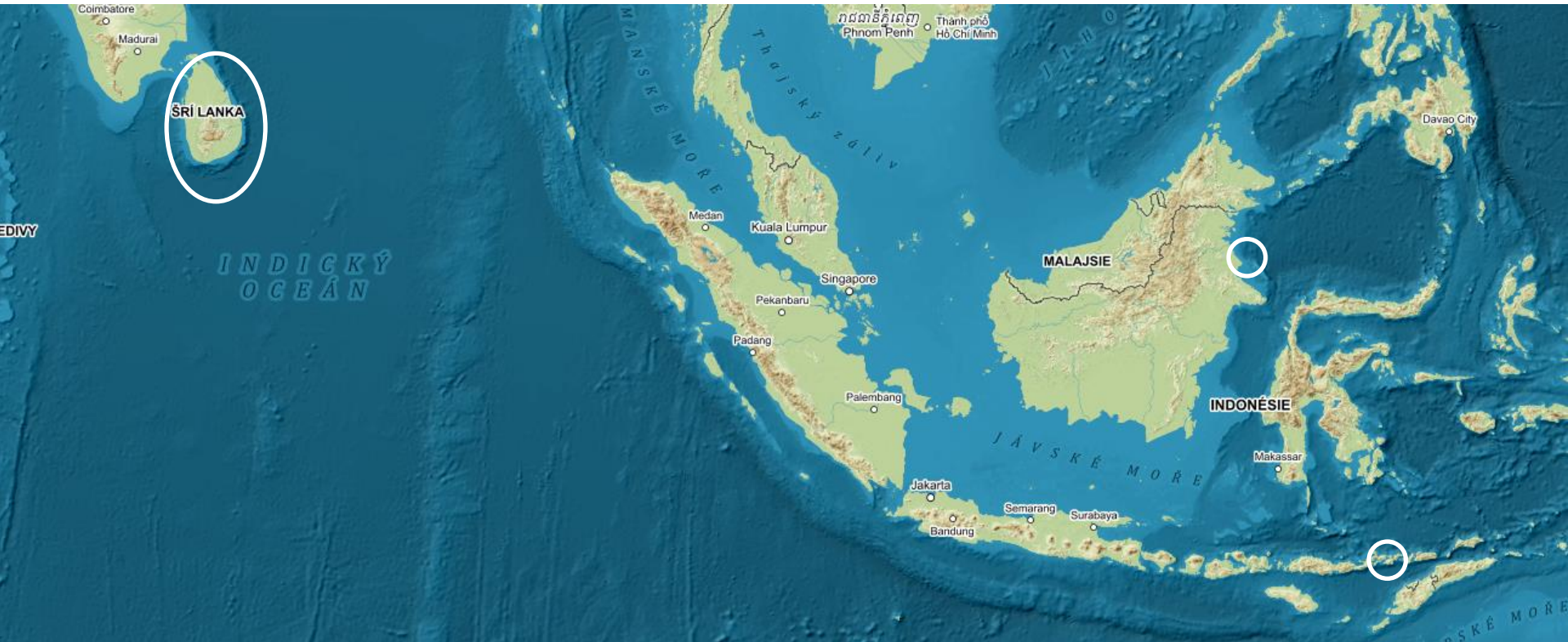
Magazín Forbes Hanu Svobodovou zařadil do žebříčku nadějných mladých Čechů pod 33 let, který doplňuje jejich výběr 30 pod 30

Nominace na Cenu Josefa Vavrouška za výjimečný počín v oblasti ochrany životního prostředí (2019)

Cena Zdeňka Veselovského za výzkumný projekt Početnost a chování kožatky velké (*Dermochelys coriacea*) v pobřežních vodách jižního Irska (2008)

OCHRANA MOŘSKÝCH ŽELV

Mořské želvy jsou plazy, kteří žijí na Zemi už 110 milionů let. V oceánu zajišťují mnoho důležitých rolí. Například karety pravé se živí houbami a sasankami na korálových útesech. Díky nim jsou korálové útesy zdravé. Karety obrovské se pasou na mořské trávě, udržují tak mořské louky, ve kterých se schovávají malé rybky, aby je nesežraly větší ryby. Kožatky velké žerou medúzy - díky nim se medúzy nepřemnožují.

Bohužel, dnes je všech sedm druhů mořských želv ohroženo vyhynutím. Situace je nejhorší v Indickém oceánu, proto se snažíme pomáhat především zde. Financujeme a koordinujeme program na ochranu mořských želv ve dvou oblastech v Indonésii a nově také na Srí Lance.

OCHRANA MOŘSKÝCH ŽELV V INDONÉSII

Naši ochranáři v oblasti Berau na Borneu (ostrov Bilang-bilangan a Mataha) i na ostrově Lembata na jihovýchodě Indonésie hlídají pláže, aby z nich pytláci nekradli vejce, přemísťují vejce do bezpečí a pomáhají čerstvě vylíhlým mláďatům do moře. Nedílnou součástí jejich práce je také úklid pláží od naplaveného dřeva a odpadků, které překáží samicím při hrabání hnízd a mláďatům při cestě do moře. Snaží se také o vzdělávání a rozvoj místních obyvatel.

OBLAST BERAU NA BORNEU

Oblast Berau, konkrétně třináct ostrůvků v ní, tvoří nejdůležitější líhniště karet obrovských nejen v celé Indonésii ale dokonce v celé jihovýchodní Asii. My chráníme ostrov Bilang-bilangan a ostrov Mataha. Tyto malé ostrůvky byste sice obešli za chvíli, na obvod mají 2km a 2,2km, ale tím, že jsou nejvzdálenější od pobřeží, se jedná o první a třetí nejdůležitější ostrov v oblasti pro tento vyhynutím ohrožený druh. Zajištěním ochrany těchto dvou ostrovů chráníme přes 60% želv, které přicházejí do Berau klást vejce. Druhý nejdůležitější ostrov, Sangalaki, chrání vláda. Dohromady je tak v Berau chráněno už téměř 90% želvích snůšek, což je skvělé, protože tato oblast se opravdu řadí k nejdůležitějším místům pro karety obrovské na světě. Vejce zde navíc kladou

534 847 MLÁDAT VYPUŠTĚNÝCH DO MOŘE

(533 555 KARET OBROVSKÝCH A 1292 KARET PRAVÝCH)

+ CCA 430 000 TĚCH, CO DO MOŘE ODEŠLI SAMI

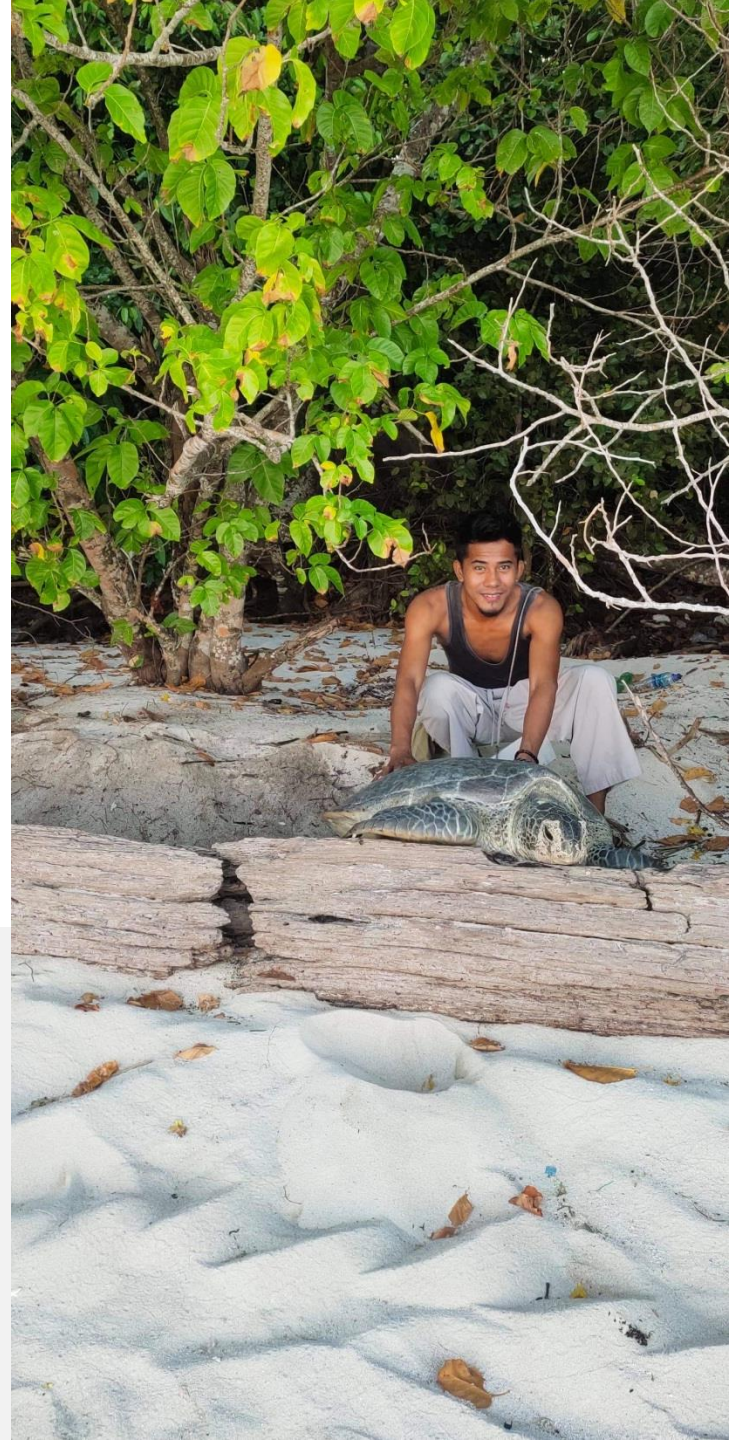
2 CHRÁNĚNÉ OSTROVY

8 OCHRANÁŘŮ

12 884 SNŮŠEK OCHRÁNĚNÝCH PŘED PYTLÁKY

(12 871 KARET OBROVSKÝCH A 13 KARET PRAVÝCH)

0 DOBROVOLNÍKŮ

i kriticky ohrožené karety pravé. To jsou důvody, proč je ochrana v oblasti tak důležitá. Moc si ceníme toho, že ochrana těchto neobydlených ostrovů vzdálených 3h cesty motorovou lodí od pobřeží v roce 2021 pokračovala den co den ,celý rok i přes covid ,stejně jako dřív.

Bohužel, čím dál častěji musí ochranáři z indonéské organizace *Konservasi Biota Laut Berau* přenášet vejce nejen kvůli pytlákům, ale také kvůli erozi. Dlouhodobé zvyšování hladiny oceánu způsobuje odplavení písku z pláže, zmenšuje se tak bezpečná plocha, na které mohou želvy klást vejce. Jediné zaplavení mořskou vodou znehodnotí vajíčka, zárodek nepřežije. Proto ochranáři přemísťují vejce ohrožená zaplavením na vyšší místa.

Kromě přímé ochrany zajišťují ochranáři úklid odpadků a naplavených kmenů z pláží, udržují svůj domek a letos také několikrát opravovali naši starou loď.

V Berau bohužel v roce 2021 neprobíhalo žádné vzdělávání ve školách, protože školy jsou kvůli covidu v oblasti ještě stále zavřené. Naštěstí se nám ale podařilo udržet spolupráci s místními řemeslníky, odkupovat od nich výrobky z kokosu a díky českému velvyslanectví v Indonésii jsme mohli výrobky i dopravit do ČR. Pokud byste chtěli podpořit místní obyvatele, kteří po workshopech s námi přestali vyrábět suvenýry z želvoviny, ale začali dělat výrobky z kokosu, podívejte se na nabídku v obchodě s ekologickými výrobky *Zelená domácnost*.

<https://www.zelenadomacnost.com/k/pomoc-morskym-zelvam-ochranou-jejich-lihnist> , třeba Vás nějaký výrobek osloví. Věříme, a máme pro to i důkazy, že díky rozvoji místních obyvatel se v oblasti omezilo zabíjení kriticky ohrožených karet pravých kvůli želvovině. Pomoci můžete i vy. Stačí, když budete na svých cestách produkty vyrobené z želvoviny odmítat. Děkujeme.

Úspěch roku:

Na ostrově Bilang-bilangan jsme v červenci měli návštěvu. Měsíc tu s ochranáři byli čtyři studenti z univerzity Negri Mulawarman v Samarindě. Učili se od ochranářů o želvách, zkoušeli přenášet snůšky do bezpečí a uklízeli i odpadky naplavené na pláži. Jsem moc ráda, že práci ochranářů zažili na vlastní kůži a mohou si zvolit, zda po dokončení univerzity půjdou do terénu či do kanceláře. Potěšilo nás i ocenění jejich vysokoškolského pedagoga, který ochranu na našich ostrovech označil jako vzorovou pro celou Indonésii....moc děkujeme!

OSTROV LEMBATA NA JIHOVÝCHODĚ INDONÉSIE

Na ostrově Lembata na jihovýchodě Indonésie neklade vejce zdaleka tolik želv jako v oblasti Berau na Borneu. Zato tu kromě karet pravých a karet obrovských kladou také karety zelenavé a i proto je tu ochrana důležitá. Podporujeme zde místní organizaci **SEHABAT PENYU LOANG**, která se kromě přímé ochrany želv (dnes už v 5 vesnicích na rozdíl od 2 Ioni) věnuje i vzdělávání a rozvoji obyvatel ostrova.

Školy jsou na Lembatě sice také stále zavřené, ale během roku v dobách, kdy nebyla opatření proti covidu tak striktní, se místním ochranářům dařilo dělat osvětu na pláži. Setkávali se zde nejen s dětmi, ale i s dospělými. Místní pláž navštívily skupiny zdravotníků, kněží, mniši i jeptišky a mnoho dalších skupin i jednotlivců. Ochránáři totiž na svém facebooku informují o tom, že když se u nějakého hnízda začne propadat písek, je jasné, že malé želvy už se probouzejí k povrchu a brzy vylezou na pláž. To je totiž ten pravý večerní okamžik pro setkání a bezpečné vypouštění mláďat do moře. Na vypouštění přijíždí čím dál více lidí. Společně s ochranáři vypouští mláďata želv hned po vylíhnutí do moře, povídají si o přírodě a uklízí odpadky. Pro tato setkání postavili ochranáři u chráněné části pláže i místo pro vzdělávání a také toaletu. Ke vzdělávání ochranářům pomáhají nejen materiály od nás, ale díky spolupráci dostali i postery o želvách a mořských savcích od Centra pro správu pobřežních a mořských zdrojů BPSPL v Denspasar. Snaží se, aby místní měli rádi moře, jeho obyvatele i celý ekosystém. Bohužel, během roku byly i doby, kdy kvůli zhoršující se situaci s covidem nebylo společné setkávání možné. Naši ochranáři zareagovali skvěle. Vypouštění začali natáčet a sdílet na

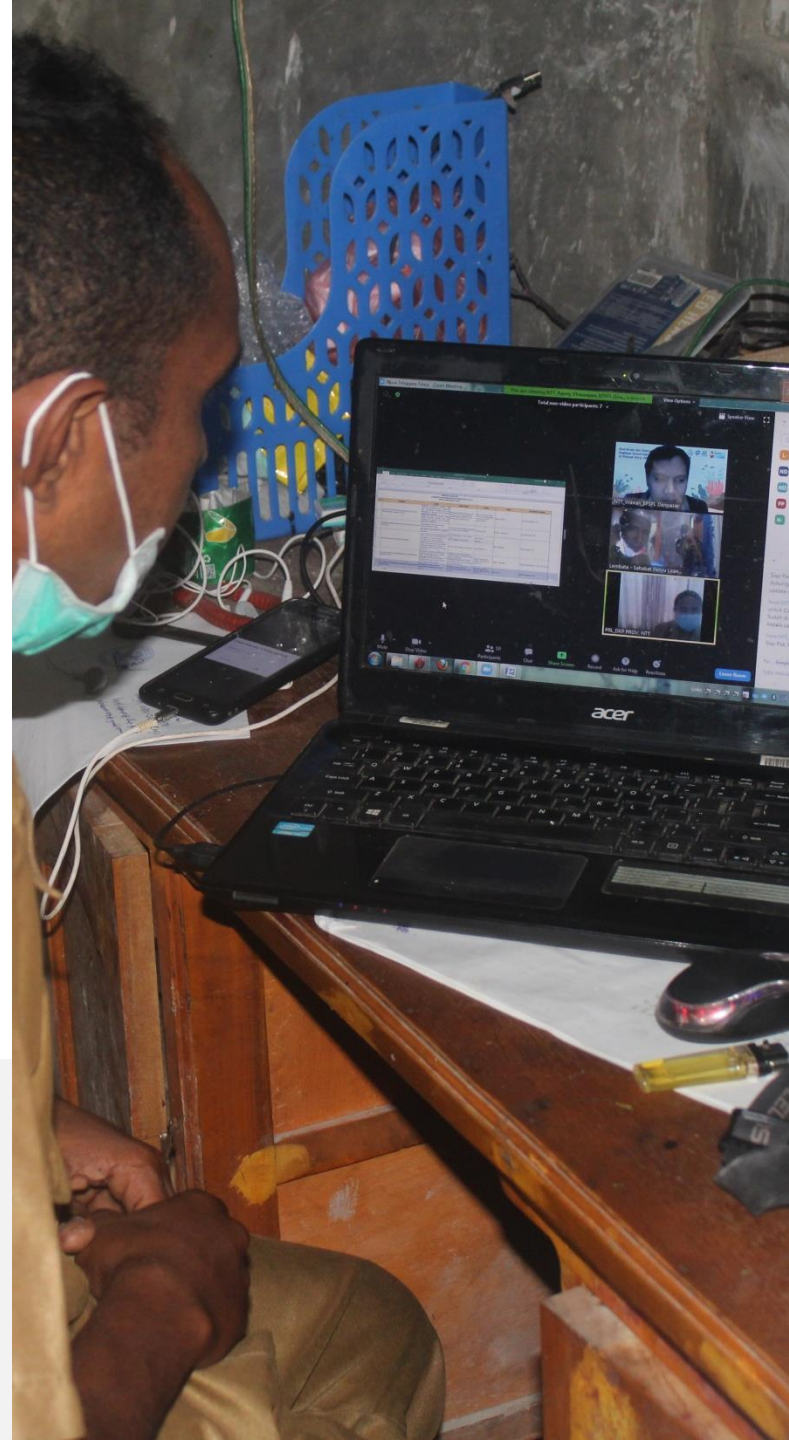
3 139 MLÁDAT VYPUŠTĚNÝCH DO MOŘE
(2 590 KARET ZELENÁVÝCH, 422 KARET PRAVÝCH, 127 KARET OBROVSKÝCH)

1 CHRÁNĚNÝ OSTROV – PLÁŽE U 5 VESNIC
(Loang, Riangdua, Duawutun, Wuakerong a Riabao)

7 OCHRANÁŘŮ

42 SNŮŠEK OCHRÁNĚNÝCH PŘED PYTLÁKY
(36 KARET ZELENÁVÝCH, 6 KARET PRAVÝCH a 1 KARETA OBROVSKÁ)

0 DOBROVOLNÍKŮ

sociálních sítích. Vznikl také podcast <https://youtu.be/WdbPZr9RvzU> a článek v novinách <https://kupang.tribunnews.com/2021/03/29/policarpus-bala-orang-gunung-yang-berjuang-melestarikan-penyu-di-lembata> .

Úspěch roku:

Zdejší ochranáře ocenil pan biskup. Řekl, že většina lidí vidí želvy jako jídlo, ale ochranáři je vnímají jako přátele. Při společném vypouštění želv poděkoval, že ochranáři dávají příklad jak milovat moře a přírodu. Kdo miluje přírodu, miluje podle něj i lidi. Pan biskup vnímá náš program na ochranu želv jako příklad dobré praxe a skvělý vzkaz, který ostrov Lembata vysílá do světa. Taková podpora od místních nám udělala obrovskou radost! Ochránáře podporuje i bupati, nejvyšší úředník ostrova a v říjnu tým *Sehabat penyu Loang* dokonce dostal ocenění za své úsilí a aktivní roli v ochraně mořských želv od Ministerstva pro mořské záležitosti a rybolov.

Líbí se nám, jak aktivní ochranáři jsou. **Nejen v ochraně želv, ale i v pomoci komunitě.** Když ostrov v dubnu postihly prudké deště a způsobily záplavy a sesuvy půdy, mnoho lidí zemřelo a přes čtyřicet vesnic muselo být evakuováno. Místní tým *Sahabat penyu Loang* se rozhodl komunitě pomoci. Distribuovali pitnou vodu, **pro evakuované obyvatele postavili několik toalet**, vzali si na starost vzdělávání dětí. Jindy se zase přidali k iniciativě sázení mangrovů. Věřím, že právě díky pomoci ostatním si jich lidi váží a pomáhají jim s ochranou želv. Například jednou ochranářům rybář z vesnice nahlásil, že u korálu je **želva uvízlá v rybářské síti**. Želva se do sítě zřejmě rybářům zamotala, a jak se snažila dostat ven, vytrhla se i s kusem sítě, který se posléze zasekl o korál. Želvy se ale potřebují pravidelně vynořovat nad hladinu, aby se nadechly, a tak měla opravdu na mále... Naši ochranáři ji naštěstí **vysvobodili**. Jindy zase starosta jedné z vesnic ochranářům řekl, že ví o člověku, který krade vejce a zabíjí želvy na místní pláži. Ochránáři tohoto muže navštívili, popovídali si s ním o tom, proč provozuje tuto nelegální činnost a pokoušeli se mu domluvit. Sám nakonec připustil, že mořských želv je málo, a že už se nebude podílet na jejich úbytku. Tak uvidíme, jestli dodrží slovo, držte nám palce! Takovéto příběhy nás velice těší a potvrzují nám, že **rozvoj komunity a spolupráce s místními lidmi má na ochranu ohrožených druhů obrovský vliv**, a je tedy důležité věnovat těmto aktivitám dostatek času a energie.

OCHRANA MOŘSKÝCH ŽELV NA SRÍ LANCE

Už několik let na Srí Lance působíme jako konzultanti a snažíme se zefektivnit místní ochranu želv a také přesvědčovat záchraná centra, aby zdravé želvy nebyly drženy v bazénech, aby je místo toho hned po vylíhnutí pustili do moře. Těmto želvám totiž v bazénu zakrní svaly, nemohou plavat, nevyvinou se jim dostatečně plíce, nemají přirozenou potravu, a hlavně ztratí instinkt, kam se v dospělosti za 20-30 let vrátit naklást vejce. Navíc centra často vykupují vejce od místních, což podporuje nelegální kradení vajec z pláží.

Tuto situaci řešíme už od roku 2019, kdy byla v rámci diplomové práce Petry Stašové monitorována efektivita ochrany mořských želv na Srí Lance. Jsme moc rádi, že výsledky tohoto monitoringu i doporučení, jak ochranu zlepšit, byly v roce 2021 vydány ve vědeckém časopise Wildlanka. Tento časopis na Srí Lance vydává přímo Ministerstvo divoké přírody a ochrany lesů, věříme tedy, že se díky článku informace dostanou právě k těm lidem, kteří nám mohou pomoci efektivitu ochrany želv zlepšit. Článek HOW TO IMPROVE THE TURTLE PROTECTION IN SRI LANKA AND MAKE IT MORE EFFICIENT si můžete přečíst zde

<https://www.morskezelvy.cz/pool/vzor/upload/clanky/Paper10-H.SVOBODOVA.pdf>

Jsme vděční, že situaci nám pomáhá řešit Marek Němec, honorární konzul demokratické socialistické republiky Srí Lanka pro Českou Republiku. Pro zlepšení je totiž důležité změnit zákony a zajistit, aby všechna centra byla registrovaná a dodržovala kritéria efektivního záchraného střediska. Nový zákon již díky panu konzulovi připravujeme přímo se sekretářem ministra divoké přírody a ochrany lesů (něco jako naše MŽP). V kontaktu jsme i se sekretářem prezidenta Srí Lanky a měli jsme i několik online setkání s panem Channa Suraweera z Department of Wildlife Conservation MŽP na Srí Lance.

Kromě změny zákona plánujeme, a to již v roce 2022, udělat workshopy pro zaměstnance už existujících center. Rádi bychom jim ukázali, jak krok za krokem a plynule změnit centrum a způsob ochrany želv k lepšímu. Chceme také postavit vzorové centrum. Plánujeme i spolupráci s hotely, aby na výlety posílaly turisty do center, která chrání želvy efektivně. Znáte to - poptávka určuje nabídku, je tedy jasné, že existovat budou ta centra, do kterých budou chodit turisté - platit.

S tím nám koneckonců můžete pomoci i Vy. Až vyrazíte na cesty a budete plánovat cestu do záchraného centra, zjistěte si předem, jak zde ochrana probíhá, a podporujte jen ta centra, kde dělají ochranu opravdu pro želvy. Jak to poznáte? Želvy nejsou drženy v bazéncích, pozorování samic při kladení vajec je možné pouze v malé skupince za pomoci červené čelovky a vypouštění mláďat do moře se koná hned po vylíhnutí večer nebo brzy ráno. Děkujeme!

Pomoci můžete dokonce i z ČR - prosím šiřte minutové video **Bazény nejsou ochrana**

<https://www.youtube.com/watch?v=DN3le3lNSM&t=6s> . Video, které namluvil DAN BÁRTA a vytvořila organizace 60seconds.cz, věřím, způsobí velkou změnu. DÍKY ZA SDÍLENÍ!

O tom, co na Srí Lance chystáme si můžete také poslechnout čtyřminutovou reportáž na Českém rozhlasu plus

https://plus.rozhlas.cz/bazen-neni-pomoc-spolek-varuje-pred-atrakcemi-ve-kterych-zelvy-prichazi-o-8619649?fbclid=IwAR1bofAO8NIzMhknKEkCOuMFbKBZ1VqZf58BNr_vTzPpE26OI0cO21pm35-M

Úspěch roku:

Velkou radost mám z Ceny za přínos v oblasti ochrany mořských želv na Srí Lance, která mi byla udělena v rámci oslavy Dne nezávislosti.

MONITORING SITUACE MOŘSKÝCH ŽELV

V roce 2021 jsme my nikde nebyli. Moc oceníme, když nám dáte vědět Vaše zkušenosti, pokud se s ochranou želv na svých cestách potkáte. Pošlete je spolu s fotkami a videi na email hanka.sauria@seznam.cz. Rádi je zveřejníme na facebooku či webu projektu, aby turisté svou návštěvou podporovali centra, která chrání želvy efektivně a nechodili zbytečně tam, kde už jiní vyzkoušeli, že to za návštěvu a podporu nestojí. Děkujeme za spolupráci.

ZVYŠOVÁNÍ INFORMOVANOSTI

V České republice se snažíme informovat o situaci želv, jejich ohrožení a o tom, jak jim můžeme pomoci. Vzděláváme i o problémech oceánů, o odpadu a zodpovědném cestování. Běžně realizujeme vzdělávací program pro žáky prvního i druhého stupně základní školy a studenty středních škol a informujeme i veřejnost. V minulém roce proběhlo 11 přednášek a akcí ve školách i na táborech na živo a 7 online. Online byly i dva projektové dny. Žáci si poslechli přednášku a potom ve skupinách dělali plakáty, natáčeli videa pro

18 WORKSHOPŮ, PŘEDNÁŠEK A AKCÍ (11x naživo, 7x online)

7 ČLÁNKŮ – Z TOHO 1 ODBORNÝ ČLÁNEK

5 ROZHOVORŮ V RÁDIU

5 REPORTÁŽÍ, VYSÍLÁNÍ SPOTŮ, DOKUMENTŮ I ŽIVÁ VYSÍLÁNÍ V RŮZNÝCH TELEVIZÍCH

1 ANIMOVANÉ VIDEO NAMLUVENÉ DANEM BÁRTOU

1 EXPOZICE V ZOO DĚČÍN

2 VÝSTAVY FOTOGRAFIÍ Z CHRÁNĚNÝCH OSTROVŮ

1 KALENDÁŘ

spolužáky a jedou dokonce chystali divadlo o želvách.

Jsme vděční a nadšení, že když za žáky nemůžeme přijít do školy, informují se o želvách navzájem.

Žačky z osmých a devátých tříd ze ZŠ TGM v Moravských Budějovicích zorganizovaly na podporu ochrany mořských želv akci s názvem **Svačina pro želvy**. Informovaly mladší spolužáky o situaci mořských želv a z plátků jablek ze školní zahrady nasušily křížaly, které za dar pro želvy rozdávaly.

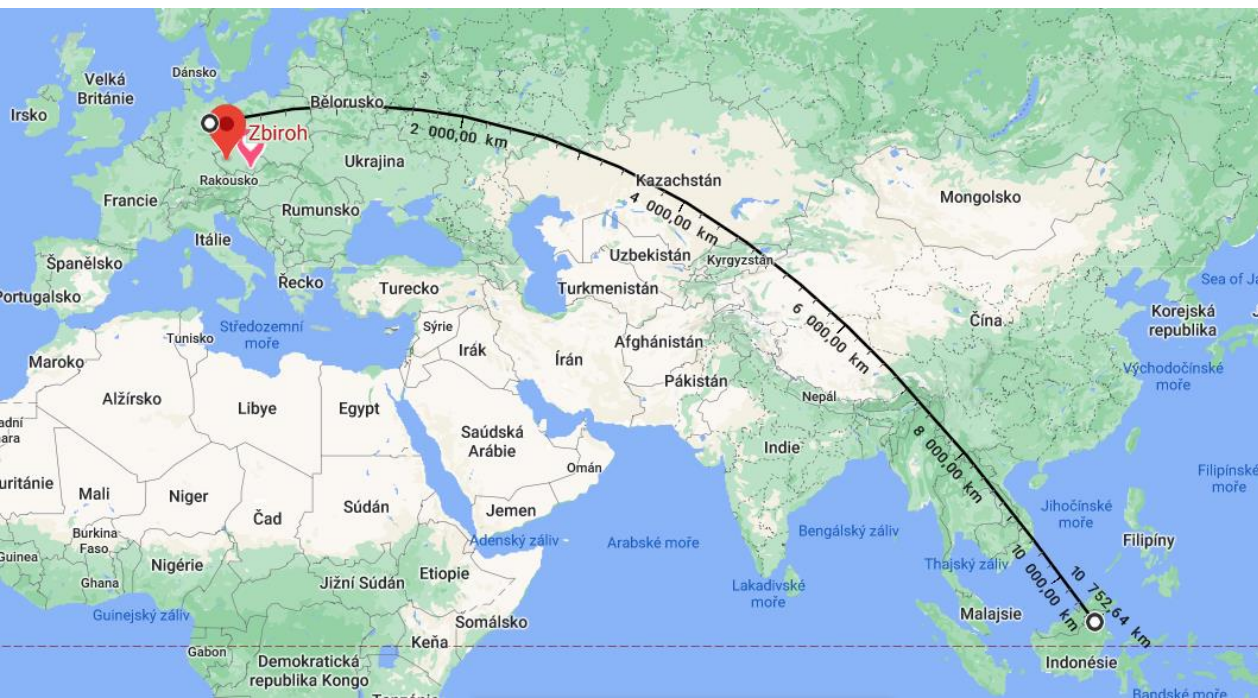
Obří projekt o **mořských želvách napříč všemi předměty** měli i na základní škole Prosperity.

Na základní škole Zbiroh se vydali přímo za želvami – **pěšky až na Borneo!** Žáci, rodiče i přátelé školy chodili samostatně na výlety do přírody, sčítali kilometry a za každých pět ušlých kilometrů byla poslána koruna na platy našich ochranářů. Společná cesta na Borneo byla dlouhá 10 715 km. Opravdu klobouk dolů. Nejen, že trávili čas venku a udělali službu svému zdraví, ale zároveň při tom vybírali peníze na želvy a šířili informovanost dál a dál.

V Jirkově zase Dům dětí a mládeže pod vedením Alexandry Zdeňkové, členky našeho spolku, uspořádal hru Želví putování. Děti z celého města sbíraly na cedulích a z videí na QR kódech informace, vyplňovaly pracovní list a dozvěděly se spoustu nového.

Jsem ráda, že náš projekt inspiruje děti a rádi se sami necháváme dětmi inspirovat. Dvanáctiletý Šimon, který nám s projektem začal pomáhat v roce 2020 po mé přednášce u nich ve škole, nahrál a namluvil video o předchůdcích želv, o ohroženích i jak pomoci:

<https://www.youtube.com/watch?v=HWddbXgkpmo>

Přednášky a workshopy s dětmi máme v plánu dělat i v Libereckém kraji. Bohužel ze všech 7 akcí naplánovaných na rok 2021 sešlo. Na vině jsou nemoci i karantény, věříme ale, že projekt Učíme se o přírodě a pomáháme jí doma i ve světě, na který nám Liberecký kraj udělil finanční dotaci, nejpozději na jaře 2022 v plném rozsahu uskutečníme. Zatím jsme pro děti z MŠ vytvořili v rámci projektu nové pexeso a žáci i studenti ze ZŠ i SŠ pracují s videi, které jsme jim poslali. Vše se týká nejen ohrožených druhů živočichů, především mořských želv; ale i problematiky plastového odpadu a zlepšení informovanosti o zodpovědné turistice. Moc díky Libereckému kraji za podporu.

Velké díky patří i ZOOparku Zájezd, kde jsme na táborech v létě dětem povídali o tom, **co znamená udržitelné cestování...** V srpnu nás nadchli lidé z facebookové skupiny **Kamínky pro ZOO**. Vybrali si nás jako organizaci, kterou chtějí podpořit a malovali a dražili pro nás kamínky. Během jednoho měsíce se na ochranu mořských želv vybralo neuvěřitelných 40 119 Kč! To jsou platy pro osm ochránářů v Indonésii. Díky přenášení vajec do bezpečí osm ochránářů za měsíc před pytláky ochrání průměrně 24 000 vajec a tedy 24 000 želv se může bezpečně vylíhnout a odejít do moře! Děkujeme všem za malování kamínků i příhozy v aukcích! Akce rozhodně pomohla i ke zvýšení informovanosti o situaci želv. Pokud Vás napadne cokoliv, co by se pro zvýšení informovanosti dalo udělat, dejte vědět. Rádi spolupracujeme! Například na radnici Prahy 9 a potom v prodejně APM sportu byla na podzim skvělá **výstava fotek Petra Jana Juračky z ostrovů**, kde v Indonésii chráníme želvy. Děkujeme.

Obrovské poděkování patří lidem z organizace 60seconds.cz, kteří pro nás zdarma **udělali minutové video Bazény nejsou ochrana**. Rádi bychom, aby se toto video dostalo k co nejvíce lidem. Věříme, že díky němu budou navštěvovat a podporovat centra, kde dělají ochranu opravdu pro želvy. Video **namluvil Dan Bárta** – obří díky za to! Na video se můžete podívat zde https://www.youtube.com/watch?v=DN3le3I_NSM&t=14s budeme moc rádi, pokud nám pomůžete s jeho sdílením mezi lidi. Děkujeme.

Petrovi J. Juračkovi, Vítovi Lukášovi a Marcelce Justianové děkujeme za ochotu věnovat své fotografie do kalendáře *Chráníme mořské želvy 2022*. O kalendář byl obrovský zájem, 3x se musel dotiskovat. Věříme, že dělá svým majitelům radost a už se těšíme na tvorbu kalendáře na rok 2023.

Za poslechnutí stojí

Český rozhlas - Klub Rádía Junior 30.9:2021 <https://junior.rozhlas.cz/skoro-mi-vypadly-oci-je-zazrak-popisuje-biolozka-potapeni-s-karetami-obrovskymi-8587660>

Český rozhlas plus 21.5.2021 Mořské želvy si pletou igelity s medúzami, dospělosti se bez pomoci dožije jedna z tisíce, říká ochránářka <https://plus.rozhlas.cz/morske-zelvy-si-pletou-igelity-s-meduzami-dospelosti-se-bez-pomoci-dozije-jedna-8491629>

TV Noe - Poutníci času - Hana Svobodová 17.1.2021 <https://www.tvnoe.cz/porad/30188-poutnici-casu-s-hanou-svobodovou>

Ke čtení doporučujeme

Hedvábná stezka 19.4.2021 ROZHOVOR: Chci, aby mé cesty přinášely užitek i místním lidem a přírodě, říká Hana Svobodová, zakladatelka organizace Chráníme mořské želvy <https://www.hedvabnastezka.cz/rozhovor-chci-aby-me-cesty-prinasely-uzitek-i-mistnim-lidem-a-prirode-rika-hana-svobodova-zakladatelka-projektu-chranime-morske-zelvy/>

Zelená domácnost 21.2.2021 Díky vám pomáháme: Chráníme mořské želvy <https://www.zelenadomacnost.com/blog/index.php/2021/02/21/diky-vam-pomahame-chranime-morske-zelvy/>

Pozitivní zprávy 7.1.2021 Šťastný rok pro mořské želvy. S jejich ochranou pomáhají i Češi <https://pozitivni-zpravy.cz/stastny-rok-pro-morske-zelvy-s-jejich-ochranou-pomahaji-i-cesi/>

Úspěch roku

Za obrovský úspěch považuji, že se povedlo vydat odborný článek **HOW TO IMPROVE THE TURTLE PROTECTION IN SRI LANKA AND MAKE IT MORE EFFICIENT** o monitorování efektivity ochrany mořských želv na Srí Lance. Přečíst si ho můžete zde <https://www.morskezelvy.cz/pool/vzor/upload/clanky/Paper10-H.SVOBODOVA.pdf>

A potom také, že se povedlo vytvořit skvělé minutové video Bazény nejsou ochrana https://www.youtube.com/watch?v=DN3le3l_NSM&t=14s . Děkujeme panu Suchánkovi, který zařídil, aby se toto video v prosinci 2021 a v lednu 2022 promítalo i 4x denně na TV NOE.

PLÁNY SPOLKU NA ROK 2022

Uděláme vše, aby šlo:

- pokračovat v přímé ochraně mořských želv na líhních plážích v Indonésii, a to jak v oblasti Berau, tak i na ostrově Lembata
- oživit vzdělávání i rozvoj místních obyvatel v Indonésii
- obnovit dobrovolnický program v obou zmíněných oblastech
- postavit vzorové centrum na ochranu mořských želv na Srí Lance
- udělat workshop pro ochranáře z již fungujících center na Srí Lance a pomoci jim ochranu v jejich centrech zefektivnit
- nastartovat spolupráci s hotely na Srí Lance, aby vozily turisty na výlety do center, která chrání želvy efektivně
- rozvinout vzdělávání a rozvoj místních obyvatel na Srí Lance
- šířit naše vzdělávací materiály do dalších zemí
- zvyšovat informovanost o moři, o situaci mořských želv a způsobech, jak jim pomoci, o odpadech a zodpovědném cestování, a to nejen v České republice, ale i jinde ve světě

Hospodaření spolku Chráníme mořské želvy z.s. v roce 2021

Výnosy: 1 260 731,24 CZK = dary

Náklady: 1 038 748,70 CZK

8 000 CZK = čerpání dotace

45 340,19 CZK = propagace

6 561,51 CZK = poplatky za převod

978 847 CZK = převod do Indonésie (Berau 868 118 CZK, Lembata 110 729 CZK)

In Prague 19.1.2022

Hana Svobodová

In Tanjung Redeb 19.1.2022

Benlianto Daniel

In Prague 19.1.2022 In Loang 19.1.2022

HANA SVOBODOVÁ

POLIKARPUS BALA

Detaily můžete sledovat na transparentním účtu organizace viz <https://ib.fio.cz/ib/transparent?a=2101346384>

Dotace z Dotačního fondu Libereckého kraje, program 8.1 Podpora ekologické výchovy a osvěty:

Výše dotace: 38 500 Kč (dotace bude vyplacena po ukončení projektu)

Poskytovatel: Liberecký kraj

Období realizace projektu: 1.10. 2021 – 31.5. 2022

Projekt Učíme se o přírodě a pomáháme jí doma i ve světě přispěje prostřednictvím her, interaktivních dílen i odborných přednášek k rozvoji environmentálního vzdělávání a výchovy v mateřských, základních a středních školách Libereckého kraje. I v ČR je velmi důležité informovat mladé lidi o situaci jinde ve světě a motivovat je k pomoci v oblasti ochrany přírody a ohrožených druhů. Děti, žáci i studenti se mohou aktivně zapojit do přímé pomoci i dalšího zvyšování informovanosti o problematice – tvorba plakátů a obrázků s možností výstavy pro veřejnost, informování rodičů během akcí škol... Podstatné je nechat žáky zažít úspěch a ukázat, že každý z nás může pomoci. Přímořské státy jsou hojně navštěvovány i českými turisty. Proto bude mít velký dopad, když se mladí lidé seznámí se zásadami zodpovědného/ udržitelného turismu. Problematika odpadů (především plastu), jeho recyklace a způsoby jak minimalizovat vznik odpadu jsou mládeži přibližovány s důrazem na lokální i globální úroveň problému. Žáci si tak uvědomí, že odpad není jen problémem vzdálených zemí a moří, ale že s jeho úklidem i minimalizací jeho vzniku může pomoci každý z nás u sebe doma i v blízkém okolí.

V roce 2021 jsme každý den pomáhali chránit želvy. Moc díky, že jste nám pomohli, bez vaší podpory bychom to nezvládli. Děkujeme všem partnerům a podporovatelům.

**NADAČNÍ FOND CCBC; NADACE ZOO PLASY; INREKO SPOL. S R.O. - ZELENÁ DOMÁCNOST.COM;
NOBILIS TILIA S.R.O.; GLASSOR DECORATIONS; ZEBRA TECHNOLOGIES; ANDĚLKY;
KLUB CHOVATELŮ ŽELV; APM SPORT S.R.O.; ZOOPARK ZÁJEZD; TERARISTICKÁ SPOLEČNOST PRAHA;
ZOO HLUBOKÁ; CUBELOGY TECHNOLOGIES S.R.O.; PROSAZ, Z. U.; STEEBLO; WILDWALK.EU;
MÝDLÁRNA NAMYDLENÁ KÁČA; TRICKAZPLASTU ; UTUTATISE**

WILDWALK

DĚKUJEME VŠEM INDIVIDUÁLNÍM DÁRCŮM A PODPOROVATELŮM, ŽE POMÁHÁTE S NÁMI

(uvedeni jsou ti, kteří v roce 2021 přispěli na transparentní účet částkou nad 1000Kč)

Kostricova Vladimira
Přichystal Pavel
Martin Vokurek
Lucie Látalová
Špinková Veronika
Wiesner Ludek
Jurman Radek
Kateřina Mutinová
Tomáš Zerhau
Zýková Ivana
Hanáková Jana, mgr.

Tlaskalova Andrea
Formánková Veronika
Jiri Kolinek
Alena Wilczynska
Matlaskova Gita
Dušek Pavel
Frolík Jan
Gazda Richard
Grundová Hana
Jana Pazdírková
Michal Řezníček

Novák Michal
Vlasta Pauke Dobešová
Průchová Daniela
Horak Hubert
Koleska Daniel
Kulichová Markéta
Biza Matej
Končelová Gabriela
Hlavínová Jana
Mikova Sarka
Ždánský Marek

Broža Michal
Slepička Jaroslav
Rom Kostřica
Mgr. Petra Jirků
Zdeňková Alexandra
Kostelníková Milada
Volmanova Katerina
Panáček Aleš
Prokop Alexandr
Lucie Vojáčková
Marie Zaboynikova

Adéla Štrynclová
David Švejnoha
Oldřich Mudra
Ondřejčková Iveta
Petra Langerová
Surmaj David
Tereza Pěnková
Veronika Brázdilová
Zmeškalová Alena,mgr
Michaela Hronová
Filip Marel
Sedloňová Nikola
Sablaturova Petra
Lukas Podloucky
Mariašová Milena
Mgr.Zmeškalová Alena
Petr Flidr
Petr Suvorov
Šťastná Klára
Ing.Masopustová Renata
Kostner Robert,mgr.
Venzara Jaroslav
Jitka Macenauerová
Anna Zápotocká
De Wolfova Jitka
Gabriela Čermáková
Hoffmannová Tereza
Jan Pelcik
Krbec Martin

Maloy Řezáčová
Marie Polanská
Miroslava Doležalová
Petra Machátová
Sittová Vanda
Turzik Petr
V.Čermák Macková
Záruba Martin
Mgr. JAN Vršovský,ph
Krizek Dominik
Daniel Mrázek
Hanák Aleš
Rážová Miloslava
Šárka Vokáčová
Tomáš Nevlazla
Kozdera Aleš
Pospíchalová Gabriela
Vrskova Vera
Alexandra Hroncová
Buchbauerová Lucie
Chabr Pavel
Mejsnarova Dana
Petr Bena
Táborský Michal
Adela Jenkova
Dagmar Novotná
Mgr.Malinová Kateřina
Adéla Přikrylová
Jandová Klára

Jiří Svoboda
Pokorná Zuzana
Dagmar Suchá
Klířová Alena,mgr.
Mgr.Jardin Kocourek
Weiglova Daniela
Irena Dvořáková
Kupková Lucie
Leist Veronika
Němec Stanislav
Josef Šalda
Olahová Iveta
Záhradník Adam
Ježková Tereza
Lucie Letochova
Musil Josef
Fr Dominika
Šedinová Lenka
Adela Krabcova
Fuchsova Lucie
Gildeinová Ivana Lol
Holatová Lucie
Ivana Vítová
Jan Markup
Jílková Denisa
Jirásková Ivana Lola
Josef Brůna
Kotyk Michael
Kubíková Stránecká

Laciková Soňa
Lucie Holeček
Magdaléna Polanská
Martin Hurt
Mgr.Kočí Jakub
Michaela Vojkovič
Michal Bureš
Michal Varga
Nečasová Lada
Palocsanyi Tibor
Piklová Šárka
Pilařová Anna
Ráčková Kateřina
Roth Adam
Silvan Černý
Slábová Markéta
Svoboda Ondřej
Svobodova Jitka
Tesarik Zdenek
Tuckova Jana
Vaculik David
Vlčková Eva
Zahradníčková V.
Kateřina Milková
Petra Kopalova
Škodová Anna

DĚKUJEME TAKÉ VŠEM, KTEŘÍ PŘISPÍVAJÍ PŘES DARUJME.CZ

(uvedeni jsou ti, kteří v roce 2021 přispěli přes DARUJME.CZ částkou nad 1000Kč)

Adam Lysičan
Andrea Heinzová
Andrea Olejníková
Barbora Koubková
Božena Klodova
Dana Pářišová
Dominik Křížek
Edita Lišková
Eva Ungermannová
Gabriela Koncelova
Gabriela Szabó
Hana Pivečková
Irena Provazníková
Jakub Vlasák

Jan Čermák
Jan Dvořák, MUDr.
Jan Kirner
Jana Offenbartlová
Jana Otradovcová
Jana Selucká
Jana Stenglova
Jana Špačková
Jana Vobořilová
Jarmila Mazancová
Jiri Überall
Jiří Grunt
Jiří Hájek
Jiří Kolínek

Jiřina Stárková
Josef Felbáb
Josef Vanzura
Karla Němcová
Klára Skořepová
Kristýna Drozdová
Ladislav Stehlík
Lenka Jančaříková
Lenka Kratochvilova
Lenka Macháčková
Lucie Letochová
Lukáš Pavlík
Marcela Bila
Marek Dubský

Martin Šembera
Matěj Klus
Michal Holešta
Michal Jiřinec
Miloslava Novotná
Miroslava Stražilová
Olga Býmová
Olga Jurásková
Ondřej Soukup
Pavel Kácha
Pavel Šembera
Pavlína Valová
Petr Gzyl
Petr Polášek

Petra Odstrčilíková
Petra Zíková
Radka Baštýřová
Simona Ryšková
Šárka Fenyková
Vasut Karel
Věra Vršková
Veronika Fialová
Vladimíra Štrynclová
Vojtech Volny
Zdeňka Hořanová

Děkujeme vám všem, kteří nakupujete přes Givt.cz

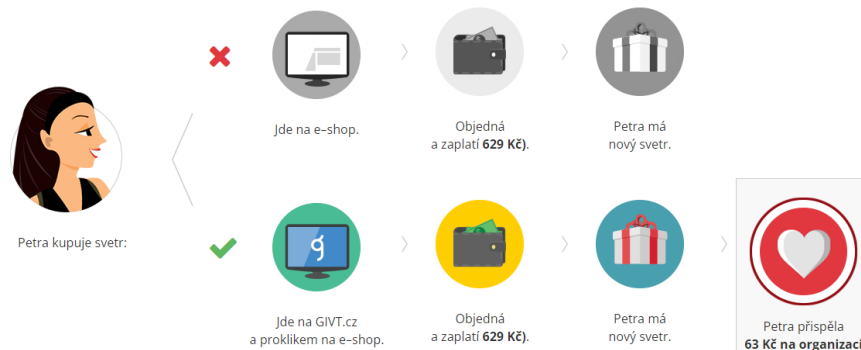

Foto: Konservasi biota laut Berau - 1,6,8,11,12, 22,24, SAHABAT PENYU LOANG - 2 ,5,7,9,13,14,15,17,20,21,25,26,27,
Pavel Přichystal 18, František Novák 3, Barbora Semeráková 4, ZŠ Zbihroh 19, 60seconds 16, Mapy.cz 10

grafická úprava David Vašina

CHRÁNÍME MOŘSKÉ ŽELVY, Z.S.
Žižkova 479/28
Lysá nad Labem
289 22

www.morskezelvy.cz
hanka.sauria@seznam.cz
+420 775162654
IČ: 06608477
Číslo účtu: 2101346384 / 2010